

Suhtlemine

- ✓ Kasutab dialoogis erinevaid suhtlemisstrateegiaid (nt veenmine, palumine, ähvardamine) sõltuvalt suhtlemis-eesmärkidest.
- ✓ Valib intonatsiooni ja sõnu vastavalt kaassuhtlejale (laps – täiskasvanu) ja/või suhtlemisolukorrale (kodu – võõras koht).
- ✓ Jutustab pildi järgi, kirjeldab tuttavaid esemeid ja nähtusi, andes edasi põhisisu ja olulised detailid.
- ✓ Tuletab mõttelüngaga tekstis iseseisvalt puuduva info tuginedes oma teadmistele ja kogemustele.
- ✓ Räägib sellest, mida hakkab tegema (planeerib kõnes tuttavaid tegevusi).
- ✓ Laiendab jutustades täiskasvanu suunamisel teksti (tuletab eelnevat ja järgnevat tegevust, sündmust).
- ✓ Parandab ja täpsustab oma teksti jutustamise käigus.

KÕNE ARENG

Grammatika

- ✓ Kasutab oma kõnes kõiki käändevorme ainsuses ja mitmuses, sh harva esinevaid käändevorme (nt. olev kääne, arstina).
- ✓ Kasutab oma kõnes käändevorme harva esinevates funktsioonides (nt. kohakäänded ajasuhete väljendamiseks, hommikust õhtuni).
- ✓ Kasutab oma kõnes õigesti osastava ja sisseütleva käände erinevaid lõpuvariante (nt palju linde, konni, autosid).
- ✓ Kasutab oma kõnes enamasti õigesti laadivahelduslikke sõnu (poeb-pugema, siga – sead).
- ✓ Kasutab õigesti põimlauseid, mis väljendavad põhjust (... sest...), tingimust (kui..., siis.), eesmärki (... et...).

7-AASTANE

Sõnavara

- ✓ Selgitab kuulnud kujundlike väljendite (tuul ulub, kevad koputab aknale) tähendust oma sõnadega.
- ✓ Kasutab kõnes mõningaid abstraktse (so mittekogetava vastega) tähendusega sõnu (nt. mõtlen, arvan, julge, lahke).
- ✓ Kasutab kõnes inimesi ja inimese tegevust iseloomustavaid sõnu.
- ✓ Liidab ja tuletab tuttavas kontekstis analoogia alusel sõnu.
- ✓ Kasutab õigesti aja- ja ruumisuhteid väljendavaid sõnu (nt. vahel, kohal, otsas, varem, hiljem, enne, pärast).
- ✓ Mõistab abstraktseid üldnimetusi õpitud valdkondades (nt. transport, elusolendid)

Hääldamine

- ✓ Kordab õigesti järele tähenduselt võõraid sõnu.
- ✓ Hääldab õigesti võõrhäälikuid (f, š) tuttavates sõnades (nt. Fanta, šokolaad).

Kirjalik kõne

- ✓ Nimetab ja kirjutab enamikku tähti.
- ✓ Veerib 1-2-silbilisi sõnu kokku, pikemaid sõnu loeb aimamisi, eksib
- ✓ Häälib õigesti 1-2-silbilisi ka sulghäälikuid sisaldavaid häälikuühenditeta sõnu.
- ✓ Kirjutamisel märgib õigesti 1-2-silbiliste häälikuühenditeta sõnade häälikstruktuuri, võib eksida häälikupikkuses (Nt: lähen koli).
- ✓ Eristab häälikuühenditeta sõnas kuulmise teel teistest pikemat häälikut.
- ✓ Jagab kuulnud lause sõnadeks, kasutades abivahendeid sõnade arvu märkimiseks.
- ✓ Muudab täiskasvanu eeskujul sõna vältestruktuuri (nt. koll – kool, linna – lina).